

Bericht van de promotieplaneet

Passend onderwijs

Er staat een meneer in de hal van de school. Hij heeft een heel dure jas aan en hij is heel boos. In de dito dure jas van zijn zoontje zit een scheur. Dat is expres gebeurd, zegt hij. Als wij de dader niet opsporen, zal hij zelf orde op zaken stellen. Zegt hij. En wel met zijn honkbalknuppel. Ongetwijfeld ook van een degelijk merk.

Mijn collega's kijken zenuwachtig naar mij. Jij doet toch promotieonderzoek naar een goede samenwerking tussen school en ouders? Doe eens iets dan! Ik tel ondertussen de minuten die verloren gaan in mijn planning doordat ik met Honkbalmans sta te praten. Ik moet vanavond nog een paper insturen, ik heb hier hoegenaamd geen tijd voor.

Toegegeven, de bovenstaande scene is enigszins fictief. Maar de dure jas en dito honkbalknuppel kom ik daadwerkelijk tegen in mijn onderwijspraktijk. Ik doe ook echt promotieonderzoek naar samenwerking tussen ouders school en jeugdhulpverlening in het kader van passend onderwijs. En collega's kijken wel degelijk naar mij. Wanneer kom jij nu eindelijk eens met een echt origineel ideeetje, of nog liever het ei van Columbus, waar je voor betaald wordt?

Het is inmiddels een bekend beeld in het Nederlandse onderwijs: blokkende docenten. De lerarenbeurs en promo-

tiebeurs hebben voor velen de weg geopend naar het alsnog behalen van een academische graad. We frequenteren *google scholar*, we verslijten ladingen *highlighters* (meestal gejat uit de schoolvoorraad, in mijn geval) en we delen tentamensuccessen in de koffiepauze alsof we met zijn allen weer in de eindexamenklas zitten.

Het is een groot goed, deze opmars van de lerende docent. De vraag blijft echter hoe we delen; hoe kunnen we onderzoek en onderwijs daadwerkelijk verbinden? Het helpt niet dat noeste academische arbeid vaak uitmondt in bevindingen waarvan de goegemeente zegt: ja hallo, dat hadden we je ook wel kunnen vertellen! In mijn geval is bijvoorbeeld uit zeer intensief literatuuronderzoek gebleken dat het begrip vertrouwen essentieel is voor goede samenwerking tussen ouders en school. En ik wil met alle liefde voorrekenen wat de ontdekking van deze wollige tegeltjeswijsheid de maatschappij tot nu toe gekost heeft, maar dat zou uw vertrouwen in de wetenschap enkel schaden...

Vertrouwen is echter geen wollige tegeltjeswijsheid. Vertrouwen is een strategie, een verhaal dat we onszelf vertellen om de complexiteit van de wereld het hoofd te bieden. Iedere ochtend die de lieve God geeft is er geen enkele garan-

tie dat onze partner ons vandaag niet verlaat en onze kat niet door een e-bike geschept wordt. Je kop onder het kussen stoppen zou een zeer rationele keuze zijn. Maar we vertrouwen erop dat Jan zoals altijd vanavond bij ons terugkomt en Poekie wel snapt dat het in zijn welbegrepen eigenbelang is om een beetje uit te kijken. We staan op.

Vertrouwen tussen relatief vreemden wordt opgebouwd in laagdrempelige gedeelde ervaringen. Je snapt dan ook niet dat zoveel ouders onze gezellige algemene ouderavonden mijden. Gedeelde ervaring, laagdrempelig als de hel, kat in het bakkie. Maar geloof me, ik ben afdelingsleider geweest. Ouders in de zaal deelden echt niet mijn ervaring als ik daar met mijn coole PowerPoint, overtrainde glimlach en het zweet in de bilnaad ons onnavolgbare systeem stond te presenteren. Ouders met enige afstand tot de blanke middenklasse lopen wel degelijk gevaar. Het gevaar om zich dom of buitengesloten te voelen. Voor veel ouders was het dus helemaal geen kat in het bakkie, maar Poekie onder de e-bike. Terwijl ik wel tachtig keer het vertrouwen in een goede samenwerking uitsprak! Geklets natuurlijk. Als ik eerlijk was geweest had ik gezegd. Ik ga er van uit dat een deel van U mij zal bestoken met irritante mailtjes, onrede-

Hulp bij Leerproblemen

Hulp bij leerproblemen (HBL) biedt ondersteuning bij het geven van effectieve hulp in geval van leerachterstanden of leerproblemen.

Deze hulp kan, afhankelijk van de vorm (teaching, reteaching of remedial teaching), door een vak docent, remedial teacher of door een logopedist gegeven worden.

De volgende schoolvakken worden binnen Hulp bij leerproblemen onderscheiden:

- Nederlands Spelling;
- Nederlands Lezen;
- Engels lezen en spelling;
- Duits lezen en spelling;
- Rekenen en Wiskunde.

**Uitgeverij Betelgeuze | Postbus 425 | 2400 AK Alphen den Rijn
085-0130104 | www.uitgeverijbetelgeuze.nl**

lijk gedram en bedreig met het samenwerkingsverband. Om nog maar te zwijgen van de incidentele honkbalknuppel. Nu weer even terug naar de scene in de hal. Ik sta oog in oog met de honkbalknuppel. Bepaald geen gedeelde laagdrempelige ervaring. Ik kan nu een theoretisch verhaal over Luhmann ophangen. Deze wetenschapper heeft geweldig interessante zaken over vertrouwen geschreven. Vertrouwen is geen simpele tegeltjeswijsheid, maar zeer complex. Ik kan hem ook correct citeren (Luhmann, 1979). Nog veel interessanter is dat ik geen stoffige academica ben, maar mijn praktijkervaring aan theorie kan verbinden! Waanzinnig boeiend, echt waar. Maar iets zegt me dat dit op dit moment niet het antwoord is. Mijn zenuwachtige collega's trekken ondertussen witjes weg. De honkbalknuppel is van een goed

merk en ze verwachten nu echt vrij snel een antwoord. Ik zoek er naarstig naar. Maar daar zit hem nu net de kneep. Wetenschap is traag als dikke stront en levert bovendien geen antwoorden. Wij overjarige studenten beginnen vaak aan onderzoek in de hoop dat we belangwekkende oplossingen gaan vinden. *Think again.* We kunnen dagenlang zwoegen op één onderzoeksvraag, één zinnetje maar. We sturen het blij op aan onze begeleiders. Deze vraag is echt de juiste! *Think again.* Onze collega's denken dat we nu eindelijk gaan vertellen hoe het zit. *Think again.* De overheid denkt dat leraren laten studeren automatisch het onderwijs verbetert. *Think again.* Onze leidinggevenden kunnen niet wachten tot we weer volledig inzetbaar zijn. *Think again.*

Schoolleiders van Nederland, uw docent-studenten gaan geen antwoorden opleveren, maar slechts vragen. Ze gaan het proces niet versnellen, maar juist vertragen. Maak gebruik van deze medewerkers die getraind worden om *nog eens* na te denken, om het proces te vertragen. Denkt u dat dit een nadeel is? Denk dan nog eens na. Mijn collega's en ik staan ondertussen in de hal van de school en staren nu dromerig in de verte. De vader met de dure jas laat zijn honkbalknuppel zakken. Tegen denkende mensen is het slecht vechten. Hij voert zijn zoontje aan de dure gescheurde mouw de school uit. Het verwende ventje haalt opgelucht adem. Zijn leugentje om eigen bestwil heeft goed uitgepakt. Opgelost! *Think again, dude...*